

خبر

آمریکا در خلیج عدن سلاح لیزری آزمایش کرد

● آمریکا از آزمایش موفقیت‌آمیز یک سلاح لیزری در خلیج عدن خبر داد و به گفته مقامات آمریکایی، سلاح لیزری برای انهدام یک شناور در آب‌های خلیج عدن تست شده است. به گزارش دویچه‌وله، ناوگان پنجم نیروی دریایی آمریکا در بیانیه‌ای که چهارشنبه گذشته در تارنمای خود منتشر کرد، اعلام کرد ناو «یواس‌اس پورتلند» در خلیج عدن یک سلاح لیزری با انرژی بالا را برای نشان‌گیری روی آب با موفقیت مورد استفاده قرار داده است. خلیج فارس و دریای عرب از حوزه‌های عملیاتی ناوگان پنجم نیروی دریایی آمریکا محسوب می‌شوند. این ناوگان در ماه می سال ۲۰۲۱ مدعی کشف و ضبط یک محموله بزرگ تسلیحاتی در آب‌های واقع در شمال دریای عرب شده بود. این اولین‌بار نیست که تسلیحات لیزری در خلیج فارس و منطقه آزمایش می‌شود؛ آمریکا در گذشته نیز از انجام موفقیت‌آمیز این‌گونه آزمایش‌ها خبر داده بود. نیروی دریایی آمریکا در ماه می ۲۰۲۰ مدعی شده بود توانسته از روی عرشه ناو پورتلند با موفقیت یک پهپاد در مقیاس کوچک را در اقیانوس آرام مورد هدف قرار دهد و منهدم کند. منطقه عملیاتی ناوگان پنجم آمریکا شامل خلیج فارس، دریای سرخ، خلیج عدن، خلیج عمان و بخش‌هایی از اقیانوس هند است. جغرافیا، آب‌وهوا و اهمیت استراتژیک منطقه امکانات مناسبی برای نوآوری در فناوری نظامی فراهم می‌کند؛ اما یکی دیگر از دلایل مهم این‌گونه آزمایش‌ها در منطقه، مقابله با تهدیدهای انصارالله ذکر شده است.

توافق رهبران اروپا درباره تحریم‌های سخت علیه روسیه

● رهبران اتحادیه اروپا در تازه‌ترین نشست خود با صدور بیانیه‌ای گفتند: هرگونه تهاجم از سوی روسیه علیه اوکراین، «بیامدهای سنگینی» در پی خواهد داشت و با همکاری آمریکا و بریتانیا به‌عنوان متحدانمان، «اقدامات محدودکننده‌ای» علیه روسیه انجام خواهیم داد. بیش از این، تحریم‌های اقتصادی به علت الحاق شبه‌جزیره کریمه به روسیه در سال ۲۰۱۴ و اقداماتی که غرب آنها را به‌عنوان «تهاجم فزاینده» روسیه می‌بیند، اقتصاد روسیه، انرژی و بخش‌هایی از این کشور را هدف قرار داده است. گرچه نوع تحریم‌ها علیه روسیه در این نشست مورد بحث قرار نگرفت، اما دیپلمات‌ها گفته‌اند اقدامات جدید می‌تواند هدف‌گیری الیکاراش‌های روسیه، ممنوعیت معاملات اتحادیه اروپا با بانک‌های خصوصی روسیه و احتمالاً قطع ارتباط تمامی بانک‌های روسیه با سیستم «سوئیفت» را که حیاتی‌ترین نقل‌وانتقال بین‌المللی است، شامل شود. رهبران اتحادیه اروپا با اشاره به توافق‌های صلح ۲۰۱۴-۲۰۱۵ که با آلمان، فرانسه، اوکراین و روسیه به دست آمد، گفتند این اتحادیه «لاش‌های دیملیتاک» را تشویق کرده و از فرمت «نرماندی» برای دست‌یابی به اجرای کامل «توافق‌نامه‌های مینسک» حمایت می‌کند. همان‌طور که آمریکا و متحدانش در ناتو به‌دنبال جلوگیری از هرگونه «حمله احتمالی» روسیه به اوکراین و «کاهش» خطر روسیه برای غافلگیری هستند، همدارا در نشست اتحادیه اروپا از «مستقیم‌ترین» همدارا در هفته‌های اخیر بود، خیلی از متحدان ناتو همچنین از اعضای اتحادیه اروپا هستند. جوزپ بورل، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا اظهار کرد: من نمی‌توانم بگویم چه نوع تحریم‌هایی را علیه روسیه اعمال خواهیم کرد، اما در حال آماده‌سازی مجموعه کاملی از تحریم‌ها علیه این کشور هستیم. هنگامی که از بورل در خصوص اینکه آیا کشورهای اتحادیه اروپا در خصوص این مسئله به توافق رسیده‌اند یا خیر، پرسیده شد، پاسخ داد: بله. این بار بله. در همین حال پنیس استولتنبرگ، دبیرکل ناتو، روز پنجشنبه اظهار کرد روسیه در حال افزایش سربازانش در مرز است. استولتنبرگ گفت تجهیزات روسیه در مرز شامل سربازان، تانک‌ها، توپ، زره‌پوشان، هواپیماهای بدون سرنشین و سیستم‌های جنگ الکترونیک است. اکنون هرگونه تحریم هماهنگ اتحادیه اروپا احتمالاً به آلمان بستگی خواهد داشت؛ اواف شولتس، صدراعظم چک میانه جدید این کشور، سیاست و خط‌مشی «سخت‌تری» را نسبت به آنکارا، مرکز، صدراعظم سابق راست میانه آلمان، اتخاذ کرده است.

جهان

غیبت ملک سلمان در نشست شورای همکاری خلیج فارس سؤال برانگیز شد

محمد بن سلمان؛ پادشاهی بدون تاج و تخت

که برای تسلیت‌گفتن به پادشاه جدید به عمان رفته بود. تاکنون دلیل حضورنداشتن ملک سلمان در نشست مهم هفته گذشته اعلام نشده و این در حالی است که او اوایل هفته گذشته سخنرانی‌ها را تلویزیونی درباره بودجه این کشور ایراد کرده است. روزنامه گاردین می‌نویسد که پادشاه سعودی در ظاهر و باطن امر یک پادشاه غایب است و تقریباً هیچ وظیفه‌ای را انجام نمی‌دهد؛ درحالی‌که محمد جوان تمام امور سلطنتی را در دست گرفته و نگرانی در این خصوص و اینکه عملاً پدرش را از قدرت کنار گذاشته است، ندارد.بیاسمین فاروق از اعضای بنیاد کارنگی، به خبرگزاری فرانسه می‌گوید ایده اصلی آن است که ولیعهد حاکم بالفعل است و با رؤسای جمهور ملاقات و بر اجلاس ریاست می‌کند، اما تا پیش از این، ناظران تحولات عربستان نیز سه روزنامه گاردین گفته‌اند نبود ملک سلمان نشانگر اعطای مسئولیت‌های بیشتر به ولیعهد در زمامداری امور است و عملاً انتقال قدرت از پدر به پسر اتفاق افتاده است. ملک سلمان در ۲۰ ماه گذشته تنها یک بار در ملا عام ظاهر شده و از زمان شیوع کرونا در شهر نیوم باقی مانده و سفر اخیر او به ریاض در آگوست ۲۰۲۰ نیز برای انجام عمل جراحی به یک مسفر بوده است. ومینیک راب، وزیر خارجه پیشین بریتانیا، آخرین کسی است‌که حدود پنج ماه پیش با ملک سلمان دیداری حضوری داشته است وآخرین سفر ملک سلمان نیز به ژانویه ۲۰۲۰بازمی‌گردد؛ زمانی که برای تسلیت‌گفتن به پادشاه جدید به عمان رفته بود. تاکنون دلیل حضورنداشتن ملک سلمان در نشست مهم هفته گذشته اعلام نشده و این در حالی است که او اوایل هفته گذشته سخنرانی‌ها را تلویزیونی درباره بودجه این کشور ایراد کرده است. روزنامه گاردین می‌نویسد که پادشاه سعودی در ظاهر و باطن امر یک پادشاه غایب است و تقریباً هیچ وظیفه‌ای را انجام نمی‌دهد؛ درحالی‌که محمد جوان تمام امور سلطنتی را در دست گرفته و نگرانی در این خصوص و اینکه عملاً پدرش را از قدرت کنار گذاشته است، ندارد.بیاسمین فاروق از اعضای بنیاد کارنگی، به خبرگزاری فرانسه می‌گوید ایده اصلی آن است که ولیعهد حاکم بالفعل است و با رؤسای جمهور ملاقات و بر اجلاس ریاست می‌کند، اما تا پیش از این، ناظران تحولات عربستان نیز سه روزنامه گاردین گفته‌اند نبود ملک سلمان نشانگر اعطای مسئولیت‌های بیشتر به ولیعهد در زمامداری امور است و عملاً انتقال قدرت از پدر به پسر اتفاق افتاده است. ملک سلمان در ۲۰ ماه گذشته تنها یک بار در ملا عام ظاهر شده و از زمان شیوع کرونا در شهر نیوم باقی مانده و سفر اخیر او به ریاض در آگوست ۲۰۲۰ نیز برای انجام عمل جراحی به یک مسفر بوده است. ومینیک راب، وزیر خارجه پیشین بریتانیا، آخرین کسی است‌که حدود پنج ماه پیش با ملک سلمان دیداری حضوری داشته است وآخرین سفر ملک سلمان نیز به ژانویه ۲۰۲۰بازمی‌گردد؛ زمانی

از ۴۸۲ روز پیاپی است که در قرن‌تپنه به سر می‌برد. پادشاه عربستان در جولای ۲۰۲۰ تحت عمل جراحی کیسه صفرا قرار گرفت و ۱۲ ماه اکوست اعلام شد برای استراحت و گذراندن دوره نقاهت به شهر نیوم منتقل شده است. این انتقال هم‌زمان با اوج‌گرفتن شیوع کووید۱۹ بود. ملک سلمان در تمام این مدت در جلسات هیئت دولت به صورت مجازی حاضر می‌شود و در تازه‌ترین جلسه هیئت دولت عربستان، سفر رئیس‌جمهوری فرانسه به عربستان، موضوع کرونا و موشک‌های حوثی‌ها بررسی شد. به گفته منابع آگاه، پادشاه عربستان عملاً در «قرن‌تپنه شبه‌دائم» به سفر می‌پرد؛ او از بهترین خدمات درمانی برخوردار است و ۱۲ پزشک متخصص از بیمارستان «کلیولند» به صورت تمام‌رواض وضعیت سلامت او را زیر نظر دارند. این دو بیمارستان که در آمریکاست از دهه ۱۹۸۰ به رؤسا و سران کشورهای جهان خدمات درمانی می‌دهد. بااین‌حال، علی شهبانی، یکی از مشاوران دولت ریاض، می‌گوید حال پادشاه خوب است و فقط محتاطانه عمل می‌کند. او در توییته بعد از نشست سران خلیج فارس نوشت: منابع موثق تأکید می‌کنند که پادشاه در سلامت کامل است و هر روز ورزش می‌کند، اما چون ۸۶ سال دارد و پوشیدن ماسک او را ناراحت می‌کند و دوست دارد با همه دست بدهد و به گرمی از میهمانان استقبال کند، بنابراین برای حفظ سلامتی و امنیت او، بهتر است احتیاط بیشتری به خرج داد.

جوان به‌تازگی از تور منطقه‌ای خود بازگشته است. یکی از دیپلمات‌های غربی که نخواست نامش فاش شود، به خبرگزاری فرانسه می‌گوید هرگونه توافق با دربار سلطنتی، تنها از طریق دفتر ولیعهد انجام می‌شود و دیگر تصویری از شاه پیر وجود ندارد. او بر این باور است که محمد بن‌سلمان دیگر در اندیشه مهباکردن تاج و تخت پادشاهی نیست؛ او اکنون پادشاه قصر است؛ مسیر او به تاج و تخت روشن است و پس از حذف رقبا، هیچ مانعی در برابرش قرار ندارد. حسین آبییش، یکی از کارشناسان خاورمیانه‌نیز معتقد است در کل خانواده سلطنتی، چه در داخل و چه در خارج، شخصی وجود ندارد که مخالف این پادشاهی باشد. او با اشاره به سفر اخیر مکرون، بر این نکته تأکید می‌کند که تا قبل از این سفر نگرانی‌های زیادی وجود داشت که رهبران جهان خواهند با محمد بن‌سلمان وارد مذاکره شوند، اما اکنون چنین تصویری وجود ندارد. این دیپلمات ادامه می‌دهد: با این وجود جو بایدن، رئیس‌جمهوری ایالات متحده آمریکا، متعهد شده نسبت به دونالد ترامپ، سلف خود، رویکرد سخت‌تری در قبال بن‌سلمان جوان داشته باشد و هنوز نیز مستقیماً با شاهزاده محمد دست ن‌داشته است، اما چنین تماشایی به گفته خودش اجتناب‌ناپذیر است و تنها موضوع، همان گذر زمان است.

۴۸۲روز در قرن‌تپنه

برنارد هیکل، کارشناس مسائل عربستان در دانشگاه پرینستون، بر این باور است که علت حضور پادشاه در نیوم، امنیت این منطقه و دور از دسترس بودن پادشاه است. او می‌گوید: پیش‌بینی نزدیک‌بودن زمان مرگ پادشاه عربستان بار دیگر اوج گرفته و مانند همیشه می‌گویند تا قبل از پایان سال می‌میرد.

پازل سرخ در حزب توده

از جاسوسی تا نفوذ

سرنخ‌هایی که حسین از روابط درون سازمانی حزب در اصفهان و تبریز می‌دهد، منجر به بازداشت دیگر اعضای حزب نیز می‌شود؛ مهین رادمنش، همسر زید اول حزب (یک هفته بازجویی و بازداشت)، حسین خیرخواه، از اعضای مؤسس حزب توده و از هنرمندان سرشناس تئاتر کشور (چهارماه و نیم)، رالف کورگیز چچکلو از اعضا و پیک حزب توده در جریان ۲۸ مرداد (دو سال)، حمید زاهدی، ویلونیسټ و سمپات‌نواز (چهار سال) برادران زیدی پس از افشا خیاثنشان به حزب توده در آلمان شرقی دستگیر و چندین سال را زندان‌های این کشور زندانی بود هرچند گفته می‌شود شاه برای آزادی او با کشور فوق‌گفت‌وگوهایی داشته است. زیدی درباره دستگیری خود می‌گوید: «من برای سازمان امنیت کشورم زندانی شده بودم. در کنار عسک اعلیحضرت و عکس شهبانو، عکس پدرم را هم داشتم و مطمئن باشمید که اگر می‌دانستم پدرم هنوز، ببخشید…، باقی مانده است عکسش را پاره می‌کردم!». زیدی همواره عملکرد خود در راستای جاسوسی برای ساواک را تأیید کرده و هیچ‌گاه ابراز پشیمانی نسبت به این موضوع نداشته است.

عباسعلی شهبازی‌نژاد

عباسعلی شهبازی‌نژاد یکی از معروف‌ترین جاسوس‌ها در بدنه حزب توده است که پایان عمر او نیز به همین علت اما نه توسط حزب توده بلکه ازسوی تشکیلات نوپا و بعضاً مخالف حزب به نام سازمان چریک‌های فدایی خلق ایران رقم خورد.

عباس شهبازی در آغاز یک توده‌ای معتقد بود که تلاش‌های قابل‌توجهی برای اهداف این حزب انجام داد، اعتصاب کارگران در ۲۵سال، اعتصاب پالایشگاه

روزنه

روسیه و تازه‌ترین دغدغه سال پوتین

● ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهوری روسیه، همواره به‌عنوان یک پوکریز با سیاسی قهار شناخته شده است؛ بازیگری در صحنه خرنابک بین‌المللی که هرگز دست خود را رو نمی‌کند؛ هرگز تا لحظه پیروزی. بدین‌سان، تازه‌ترین سخن‌ها یا دردلد‌های تارویش‌وار پوتین در هفته گذشته در یک تک‌خوانسی طولانی تلویزیونی، پرسش‌برانگیز است. در برنامه مورد بحث، پوتین مشهور به رازپوش یا سرگیمدار، با لحن کسی که راز مهمی را افشا می‌کند، ادعا کرد «قدرت‌های غربی» برنامه‌ای برای تجزیه جمهوری فدرالی روسیه به پنج کشور مجزا طرح کرده‌اند. بر اساس این ادعا، تارویش پوتین که معتقد است متلاشی‌شدن اتحاد شوروی یک فاجعه بود، کوشید تا سیاست‌های مداخله‌گرانه، اگر نخواهیم بگویم ماجراجویانه، خود را در حوزه قفقاز جنوبی، اوکراین، روسیه سفید (بلاروس) و مولداوی توجیه کند. درحالی‌که از یک افسر اطلاعاتی باسابقه مانند پوتین انتظار نمی‌رود که به‌اصطلاح بند به آب بدهد، از سوی دیگر می‌توان گفت از دیدگاه کاکب، سازمان جاسوسی شوروی که پرورشگاه پوتین بود، سیاست بین‌المللی چیزی جز مجموعه‌ای از دسیسه‌ها و ضددسیسه‌ها نیست. از این‌رو، شگفتی آور نیست اگر پوتین قدرت‌های غربی به‌ویژه اروپایی را به توطئه‌کنی برای تجزیه روسیه متهم کند. بااین‌حال، ادعای پوتین پرسش‌هایی را مطرح می‌کند که الزاماً به اعتبار او نمی‌افزاید. اگر کسی روسیه را تجزیه‌پذیر بیندارد، آیا این دلیلی بر شکست پوتین، پس از ربع‌قرن تسلط بر قدرت در مسکو، به شمار نمی‌رود؟ آیا این به آن معنا نیست که روسیه، بیش از سه دهه پس از پایان اتحاد شوروی سوسیالیستی نتوانسته است نهادهای لازم برای یک جامعه متحد و پایا را پی‌ریزی کند؟ واقعیت این است که روسیه در دوران حکومت پوتین موفقیت‌های بسیاری داشته است. در این دوران، اقتصاد روسیه که در آستانه متلاشی‌شدن بود، به درجه‌ای قابل‌قبول از ثبات رسید. حضور خود در صحنه بین‌المللی، روسیه به تجدید حسیود خود در آنچه «همسایگان نزدیک» خوانده می‌شود، بار دیگر در خاورمیانه، اروپای خاوری و آفریقای شمالی حضور پیدا کرده است. روسیه با تثبیت موفقیت خود به‌عنوان یک صادرکننده بزرگ انرژی نیز به‌ویژه در اروپا، بخشی از نفوذ ا‌دست‌رفته خود را بازتجدید کرده است. روسیه که در آستانه سقوط قرار داشت، زندگی تازه‌ای را بی‌ریزی کرده، به‌طوری‌که روسیه امروز، پس از نزدیک به یک قرن، در دریف صادرکنندگان مواد غذایی قرار گرفته است. نوسازی بخش‌های مهم از صنایع روسیه به‌ویژه در زمینه‌های فضایی و تسلیحاتی نیز جزء دستاوردهای ربع‌قرن گذشته‌اند. پایان جنگ در

چچن و آرام‌کردن تروریسم در داغستان و اینگوشتیا نیز با محاسبه سرکوب بی‌رحمانه‌ای که صورت گرفت، به ثبات سیاسی فدراسیون کمک کرده است. بااین‌حال، پوتین ا‌گر نخواهیم بگویم بینماک است، لااقل هنوز خود را متزلزل می‌پندارد. ادعا‌های او، به‌ویژه با تبلیغ این تصور که فقط او می‌تواند جلو‌تجزیه روسیه را بگیرد، ما را به یاد ادعا‌های دیگر مستبدان به‌ویژه در جهان سوم می‌اندازد. چِرا پوتین و دیگر رهبران «خودمدار» (اتوکرات) اگر نخواهیم بگویم مستبد، حتی در اوج قدرت خود را متزلزل می‌یابند؟ پاسخ اصلی این است که چنین رهبرانی، در بهترین شرایط، در پی‌ریزی یک جامعه کوتاهمدت موفق‌اند و جامعه کوتاهمدت، همان‌طور که از اسمش پیداست، همواره در خطر فروپاشی قرار دارد. جامعه کوتاهمدت می‌تواند در زمینه‌های اقتصادی، علمی، فنی و نظامی فوردد، صاحب صنایع فورد در آمریکا، آدولف هیتل را به‌خاطر «جهش غیرقابل‌تصور صنایع در آلمان» تحسین می‌کرد. بازیگانان اروپایی که از زاین دوران میچی دیدن می‌کردند، از «دروندیدن چند قرن در حال تبدیل‌شدن به دومین ابرقدرت پس از ایالات متحده است. جامعه کوتاهمدت، در بهترین شرایط می‌تواند یک دو صد متر را با موفقیت به پایان برساند، اما در پایان صد متر، دیر یا زود، از نفس می‌آفتد. کارل اشمیت، سیاست‌شناس آلمانی سال‌های ۱۹۳۰، طول عمر جوامع کوتاهمدت را بین ۵۰ تا ۸۰ سال تخمین می‌زد. البته در دنیای واقعیت، شاهد ظهور وافول جوامع کوتاهمدت‌تری هم بوده‌ایم. تجربه طالبان در افغانستان سال‌های ۱۹۹۰وداعش در عراق وسوره‌در سال‌های ۲۰۰۰ دو نمونه از تسلط کوتاهمدت و سقوط اجتناب‌ناپذیر به شمار می‌روند. پوتین همواره پوکریزای محتاط و شاید بتوان گفت محافظه‌کار بوده است، از سوی دیگر، او همواره به صورت یک فرصت‌طلب قهار عمل کرده و با مشاهده کمترین نشانه ضعف از سوی حریفان احتمالی، کارد خود را تا دسته در پیکر مدنظر فرو برده است. ضمیمه‌کردن اوستیای جنوبی و آبخازی جنبه آزمایشی داشت برای بلعیدن شبه‌جزیره کریمه، گسترش حضور نظامی روسیه در مواردی قفقاز و آسیای مرکزی و اصرار بر تحمیل «موقعیت فنلاندی» و احتمالاً حتی جمهوری‌های بالٹیک و ترکیه نیز در چارچوب فرصت‌طلبی پوتین قابل بررسی‌اند. البته دردلد‌های اخیر پوتین ممکن است یک هدف داخلی نیز داشته باشد؛ روسیه، امروز با یک بحران اقتصادی در حال شکل‌گرفتن روبه‌رو است و در همان حال، ناراضیانی اجتماعی به‌ویژه علیه فساد و اختناق در حال شدت‌گرفتن است؛ بدین‌سان، پوتین ممکن است بخواهد با مطرح‌کردن خط تجزیه و انحراف توجه به «دشمن خارجی»، خود را در نقش